

РЕШЕНИЕ

№ 402

гр. Бургас, 26.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС, I ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ,

в публично заседание на двадесет и девети септември през две хиляди
двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Мариана Г. Карастанчева

Членове: Пламена К. Георгиева Върбанова
Кристиян Ант. Попов

при участието на секретаря Ани Р. Цветанова
като разгледа докладваното от Кристиян Ант. Попов Въззивно гражданско
дело № 20212100500664 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по постъпила въззивна жалба от Г. Д. Г., ЕГН *****,
представлявана от адв. Тодор Радев Ночев против Решение №
260303/17.02.2021 г. по гр.д. № 6791/2019 г. по описа на Районен съд Бургас, с
което съдът е отхвърлил изцяло предявените от въззивницата - ищца против
Община Бургас главни искове с правна квалификация чл. 50 и чл. 86 ЗЗД за
заплащане на сумата от 10 000 лева -обезщетение за неимуществени вреди,
изразяващи се в претърпени болки и страдания от счупване на дясна ръка
поради падане на кръстовището на ул. Ангел Димитров и ул. Георги Казаков -
Даскала в кв. Сарафово, град Бургас вследствие на съществуващи неравности
на настилната на тротоара, ведно със законната лихва от датата на
увреждането - 15.10.2017г., както и за заплащане на сумата от 2656 лева -
обезщетение за претърпени имуществени вреди от падането на посоченото по
- горе място, ведно със законната лихва от 15.10.2017 г. С решението са
отхвърлени и евентуалните искове, с правна квалификация чл. 49 вр.с чл. 45 и
чл. 86 ЗЗД, предявени за същите суми - 10 000 лева - обезщетение за
неимуществени вреди и 2656 лева - обезщетение за претърпени имуществени
вреди, поради това, че неравностите на настилната на тротоара не били
отстранени поради бездействие от служители на Община Бургас, ведно със
законната лихва върху претендираните суми, считано от датата на
увреждането до окончателното изплащане на сумите. Със същото решение

съдът е осъдил ищцата Г.Г. да заплати на Община Бургас сумата от 666,24 лева - разноски по делото.

Обжалваното решение е постановено при участието на трето лице - помагач „ПСТ Груп“ ЕАД, ЕИК 831928535 на страна на ответника Община Бургас, срещу което ответната община е предявила и обратен иск.

С въззивната жалба първоинстанционното решение се оспорва като неправилно, постановено в нарушение на материалния и процесуалния закон, и като необосновано. Изразява се несъгласие с извода на съда за неоснователност на иска поради неустановеност на твърдените от ищцата неравности на тротоара, в участъка, където същата е паднала. В показанията си разпитаният св. П.П. бил заявил, че със сигурност мястото е неравно, като дори и майки с деца не могат да минат оттам. Макар свидетелят да не е употребил лексика, с която съдът си служи, за да опише в какво конкретно се състоят неравностите /като вдлъбнатини или надигания на настилната/, това не разколебавало категоричността, с която свидетелят заявява, че неравности по тротоара съществуват и че същите са значителни по обем. В тази връзка, въззивницата прави оплакване за непълен и неточен доклад по делото, тъй като при разпределяне на доказателствената тежест, БРС бил указал на страната, че следва да докаже само наличието на неравности по тротоара, но не и да конкретизира какво точно представляват самите неравности. В резултат на това били допуснати нарушения на чл. 146 от ГПК, както и на разпоредбите на чл. 7, ал. 1, чл. 8, чл. 9 и чл. 10 от ГПК, регламентиращи основните начала на гражданския процес. Като нарушение, допуснато от районния съд се изтъква и отказът му да назначи поисканата от ищцата строително-техническа експертиза. Целта на това доказателствено искане била именно да се установят вида и характера на твърдените неравности по настилната на тротоара, както и липсата на осветеност в процесния участък от лице с технически познания. Навеждат се доводи, че състоянието на настилната на тротоара е правно регламентирано в чл. 6, ал. 1 т. 3 от Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, вкл. за хората с увреждания. Поради това преценката кои неравности могат да бъдат характеризирани като „недостатък на вещта“, обуславящи извършването на ремонт, следвало да се извърши от вещо лице със специални познания. Това се отнасяло и за спорния факт дали участъкът, където е настъпил инцидента е бил осветен съобразно изискванията, предвидени в Наредба № 4. Въззивницата заявява, че този факт е от съществено значение за настъпване на инцидента, тъй като поради тъмнината същата не е могла да види неравностите по настилната на тротоара. Счита, че съдът за да отхвърли съществуването му неправилно е кредитирал показанията на св. Н.Н. - служител на Община Бургас, вместо тези на свидетеля - очевидец П.П., по думите, на който на мястото, на което ищцата е паднала имало две големи дървета от двете страни, с големи корони и участъкът не е осветен. Отказът на съда да назначи поисканата и от двете страни техническа експертиза представлявал процесуално нарушение, имащо за последица необоснованост на фактическите изводи, въз основа на които съдът неправилно е отхвърлил

предявените искове. Оспорват се и мотивите, изложени във връзка с възлагането на разноси в тежест на ищцата, тъй като предявяването на обратен иск от Община Бургас спрямо третото лице -помагач не е част от защитата на ответника по делото, а това процесуално поведение има факултативен характер. Моли се за уважаване на отправените с жалбата доказателствени искания и за отмяна на обжалваното решение, като вместо това бъде постановено ново по същество на спора, с което предявените искове да бъдат уважени в пълен размер. Претендират се разноси и за двете инстанции.

В срока по чл. 263 от ГПК е постъпил писмен отговор на въззивната жалба от ответника по делото - Община Бургас, в който се поддържа, че обжалваното решение е правилно и законосъобразно, и се прави искане същото да бъде потвърдено. Излага се подробно становище по всяко едно от оплакванията, съдържащи се във въззивната жалба. Посочва се, че съдът в действителност има задължение да укаже на страните кои факти и обстоятелства следва да докажат, но няма задължение да дава указания и насоки на свидетеля как да свидетелства. Обстоятелствата относно мястото, на което се твърди да е настъпило увреждането не били ясно формулирани още в исковата молба. В случая се касаело за кръстовище, което не било „стандартния случай“, тъй като пресичането на улиците се разминавало на известно разстояние като мястото, на което била паднала ищцата, било установено в по- голяма степен едва след разпита на свидетелите. Въззиваемата страна намира, че неправилно ищцата се позовава на текстовете на Наредба № 4 от 2009г., които регламентират други правоотношения, различни от процесните. С поискания повторен разпит страната имала за цел да преодолее допуснати грешки при вече проведения разпит. Моли за потвърждаване на първоинстанционното решение и претендира за присъждане на сторените във въззивното производство разноси.

Писмен отговор по жалбата е постъпил и от третото лице - помагач „ПСТ Груп“ ЕАД, ЕИК 831928535. С него подадената въззивна жалба се оспорва като неоснователна. Правилно БРС е отхвърлил иска като недоказан, тъй като ищцата не е провела успешно пълно и главно доказване на фактическото твърдение, че падането се дължи именно на наличие на неравности на тротоара. Прави се анализ на гласните доказателства, от които страната стига до извод, че падането се дължи на спъване в бордюра, а не вследствие на препятствия на тротоара. Наличието на бордюр обаче не представлявало недостатък на вещта. Като неоснователни се сочат формулираните в жалбата оплаквания за непълен и неточен доклад, както и за допуснати нарушения от съда на задълженията по чл. 145, ал. 2, чл. 146 от ГПК и на разпоредбите касаещи основните правила в гражданския процес. Съдът нямал задължение да дава правни съвети и да указва на страната как да докаже правнорелевантните факти. Самото наличие на неравности на тротоара не водило до автоматичен извод, че именно те са причината за увреждането. БРС извършил правилно разпределението на доказателствената тежест и ищцата е била наясно, че трябва да докаже наличието на конкретно лошо състояние на настилката, което се намира в пряка причинно -следствена

връзка с падането и получената травма. Също се прави искане за потвърждаване на първоинстанционното решение и се претендират разноски.

Въззивната жалба е допустима, подадена в законовия срок и отговарящи на изискванията на чл. 260-261 ГПК.

При служебната проверка по чл. 269 ГПК, въззивният съд констатира, че обжалваното решение е валидно и допустимо, поради което жалбата следва да бъде разгледана по същество.

Съдът като прецени доводите на страните, прие следното:

Производството пред първата инстанция е образувано по искова молба от Г. Д. Г. против Община Бургас, с която са предявени обективно съединени осъдителни иски с правна квалификация чл. 50 вр. с чл. 52 ЗЗД, а именно: за сумата от 10 000 лева, част от вземане в общ размер от 30000 лева, представляваща обезщетение за претърпени от ищцата неимуществени вреди в резултат от деликт, настъпил на 15.10.2017 г.; с правна квалификация чл. 50 ЗЗД за сумата от 2656 лева, представляваща обезщетение за претърпени от ищцата имуществени вреди от същия деликт, както и иск с правна квалификация чл. 86 ЗЗД за законната лихва от датата на увреждането до датата на предявяване на исковите, ведно със законната лихва до окончателното ѝ изплащане.

Същите суми се претендират и с приети за разглеждане обективно съединени иски в условията на евентуалност с правна квалификация чл. чл.49, вр. чл.45 вр. чл. 52 ЗЗД за сумата от 10 000 лева, част от вземане в общ размер от 30000 лева, представляваща обезщетение за претърпени от ищцата неимуществени вреди в резултат от деликт, настъпил на 15.10.2017 г. с правна квалификация чл.49, вр. чл.45 ЗЗД за сумата от 2656 лева, представляваща обезщетение за претърпени от ищцата имуществени вреди от същия деликт, както и иск с правна квалификация чл. 86 ЗЗД за законната лихва от датата на увреждането до датата на предявяване на исковите, ведно със законната лихва до окончателното ѝ изплащане.

С определение № 8958/24.10.2019 г. първоинстанционния съд конституира „ПСТ Груп“ ЕАД, ЕИК – 831928535, като трето лице помагач на страната на ответника по предявените срещу него от Г. Д. Г. иски, като със същия акт са приети за съвместно разглеждане предявените при условията на евентуалност по реда на чл. 219, ал. 3 ГПК, в случай на уважаване на главните иски, обратни иски с правна квалификация чл.54 вр. с чл.79, ал.1 ЗЗД на Община Бургас срещу „ПСТ Груп“ ЕАД за същите суми. Без уважение е оставено искането на общината за приемане за съвместно разглеждане по реда на чл. 219, ал. 3 ГПК, в случай на уважаване на главните иски, на предявен от нея обратен иск срещу „ПСТ Груп“ ЕАД за осъждане на дружеството да ѝ заплати присъдените в полза на Г. Д. Г. разноски по делото и адвокатски хонорар.

В исковата молба се твърди, че в следствие на инцидент настъпил на 15.10.2017 г. в град Бургас, на кръстовището на ул. „Ангел Димитров“ и ул. „Г. Казаков – Даскала“ в кв. Сарафово, Г. Д. Г. е получила телесна повреда изразяваща се разместено многофрагментно счупване на дясната лъчева кост с нарушена ставна конгруентност, докато е минавала пеша на път за дома си

поради неравности на настилката на тротоара, като се е препънала и е паднала на земята. В следствие било установено и увреждане на лъчевия нерв. Посочва се, че по време на извършени две операции и продължителни лечения предписани от различни доктори специалисти, Г. Д. Г. изпитвала болки и тръпнене на дясната ръка. На 23.11.2018 г. пострадалата била освидетелствана от ТЕЛК с ТНР – 30% за срок от две години. Твърди се, че в следствие на травмата пострадалата е изпитвала болки и скованост, както и затруднения в ежедневието и не може да работи. Заявява се, че освен неимуществените вреди били налице и имуществени такива – разходите за лечението изразяващи се в метален имплант 1500 лв., антиадхезионен гел на стойност 1080 лв. и разходи за снабдяване с копия на медицинска документация в размер на 76 лв. или общо 2656 лв. Твърди се, че процесния пътен участък е собственост на Община – Бургас и за вредите произлезли от него отговаряла тя.

С нарочна молба подадена от Г. Д. Г., се заявява в условията на евентуалност, ако съдът стигне до извод, че настъпването на инцидента се дължи не само на свойствата на вещта, да се има предвид, че увреждането е вследствие на виновно и противоправно поведение на служители на Община – Бургас. Навеждат се допълнителни фактически твърдения, че инцидентът е настъпил в следствие на поведение на служители на ответната община, при или по повод на изпълнение на възложената им работа, а именно да поддържат процесния тротоар съгласно чл. 31 от ЗП вр. с чл. 6, ал. 1, т. 3 от Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания. Заявява, се че настилката трябвало да се поддържа равна и нехлъзгава, като в случая задължените лица не са извършили действията необходими за това.

Постъпил е отговор на исковата молба, в който ответната община твърди, че предявените искове са неоснователни и моли да бъдат отхвърлени. Оспорва наличието на причинно-следствена връзка между вредоносния резултат и поведение на общината. Твърди, се че Г. Д. Г. е паднала по собствена вина, тъй като Община – Бургас е спазила всички нормативни изисквания за полагане на тротоарната настилка. В условията на евентуалност се аргументира наличието на съпричиняване от страна на пострадалата.

В постъпилата искова молба, с която са предявени обратните искове, Община – Бургас твърди, че с договор е възложено на ДЗЗД „ПСТ БЕТОН“ да извършва ремонт и поддържане на улиците, попадащи в кв. Сарафово, където е кръстовището, на което е настъпил процесния инцидент. Твърди, се че настъпилия вредоносен резултат е в следствие на виновно неизпълнение на този договор от страна на ДЗЗД „ПСТ БЕТОН“. Тъй като последното няма материална и процесуална правосубектност, искът се насочва към „ПСТ Груп“ ЕАД, което притежавало 99,9% от собствеността на ДЗЗД „ПСТ БЕТОН“. Твърди се, че по силата на сключения с общината договор, дружеството било длъжно при констатиране на дупки и неравности по настилките да уведоми възложителя и да предприеме действия за отстраняването им след възлагане от страна на общината. Аргументира се, че

неизпълнението на договора се изразявало в непредставянето на доклад и уведомяване своевременно на Община – Бургас за процесните неравности. Поради това, ако се приеме за възникнало и дължимо обезщетението за вреди то следвало да се възложи в тежест на „ПСТ Груп“ ЕАД.

В срок е постъпил писмен отговор по обратните иски от „ПСТ Груп“ ЕАД. Оспорват се предявените иски като недоказани и неоснователни, тъй като не било доказано наличието на неравности на тротоара. Оспорва се, че ищцата не е провела твърдяното от нея лечение, и че не може да работи, както и претърпените от нея вреди и причинната връзка, която не била налице, защото вредите не били адекватна последица на деянието. Твърди се наличието на съпричиняване от страна на ищцата, тъй като процесния инцидент бил причинен от нейното поведение или най малко била допринесла за него виновно, като счита, че вината е отегчаващо обстоятелство, което следвало да се вземе предвид при определяне на обезщетението. По обратния иск се възразява, че не било изпратено възлагателно писмо от общината, което било необходимо за възникване на задължението на изпълнителя за извършване на ремонтни дейности. Твърди се още, че обходът, който изпълнителят е следвало да извърши, трябвало да се осъществи в присъствието на инвеститорски контрол към Сектор „Капитално строителство“ към общината, но последната никога не била изпращала такъв представител.

Съдът като прецени събраните по делото доказателства прие за установено следното от фактическа страна :

На 15.10.2017 г. около 02.30 часа сутринта свидетелят П.П. и ищцата вървели по десния тротоар на ул. Ангел Димитров в кв. Сарафово на гр. Бургас в посока хотел „Атлантис“. На тази улица имало улично осветление, което се намира от лявата страна по протежение на улицата. Когато достигнали до Т-образно кръстовище на улиците Ангел Димитров и ул. Георги Казаков-Даскала, те пресекли пътното платно на последната улица. Ищцата вървяла пред свидетеля П., като след качването на тротоара след пресичане на ул. Георги Казаков-Даскала, тя паднала след като се спънала в ръба на дупка с дълбочина над – 6 см., намираща се около шахта разположена непосредствено след бордюра на тротоара. Към този момент уличното осветление в района е работило, като околните дървета не са разположени по такъв начин, че да допринесат за намаляване видимостта на тротоарната настилка. Г. Д. Г. изпитвала силни болки и дланта на дясната ѝ ръка била деформирана.

Покрай двете лица минавал свидетелят М.М., който, виждайки състоянието на пострадалата, с такси я закарал в Спешен център към „УМБАЛ-БУРГАС“ АД, където се установява, че е налице счупване на долния край на лъчевата кост. Ръката е гипсирана и на 16.10.2017 г. ищцата е приета в отделение по ортопедия и травматология към „УМБАЛ-БУРГАС“ АД, като ѝ е извършена операция под обща анестезия за поставяне метална остеосинтеза с плака. На същата дата бащата на ищцата заплаща сумата от 1500 лева за метален имплант. Г. е изписана на 19.10.2017 г. в добро състояние, като диагнозата е многофрагментарно счупване с луксация и

дислокация на дясна лъчева кост.

Въпреки операцията ищцата продължава да изпитва болки и установява, че не може да си движи пръстите. На 13.03.2018 г. ищцата постъпва в неврохирургично отделение към „УМБАЛ-БУРГАС“ АД, където е оперирана отново. След това са извършени 7 медицински прегледа от лекари специалисти, подробно описани в първоинстанционното решение и са поставени съответните диагнози. Ищцата се подобрява, след проведените и предписани лечения и извършване на различни физио-терапевтични процедури, за които тя е направила съответните разходи.

На 23.11.2018 г. ТЕЛК към „УМБАЛ-БУРГАС“ АД постановява решение, с което признава на ищцата 30 % трайно намалена работоспособност поради травма на нервите на ниво предмишница. Към настоящия момент срокът на определена работоспособност е изтекъл.

При прегледа на ищцата на 19.11.2020 г. вещото лице доктор Парасков установява, че движенията в дясна гъривнена става са запазени, има тремор на пръстите на дясна длан. Юмручният захват е запазен – флексия и екстензия на пръстите са запазени. При допир на пръстите, Г. реагира с отдръпване, съобщава за болки и неприятно усещане. Запазени са фини движения на пръстите, но има намалена мускулна сила на дясна ръка. При продължителна работа с дясна ръка получава болка с крампи на 1,2 и 3 пръсти.

От заключението на вещото лице по назначената от въззивния съд съдебно-техническа експертиза се установява, че в участъка от бордюра до края на ъгловия поземлен имот в посока к-с „Атлантис“, т.е. процесния участък, тротоарната настилка е бетонова, без циментова замазка или друго покритие. Около и по контура на шахтата бетоновата настилка е недовършена. Налице е силен надлъжен наклон на тротоара малко след шахтата. Тротоарната повърхност в участъка около шахтата е неравна поради недовършена тротоарна настилка от бетон около шахтата. Установява се, че в процесния участък, шахтата и пространството около нея е в същото състояние към 15.10.2017 г. Съдът кредитира в цялост заключението, като приема за неоснователни възраженията на ответната община и третото лице помагач.

Възражението на ответната страна, че не е доказано наличието на неравности е неоснователно, тъй като, ако за това е имало съмнение пред първоинстанционния съд, то с оглед приетото от въззивния съд, заключение по съдебно-техническата експертиза и от показанията на повторно разпитания свидетел М., наличието им към датата на инцидента категорично се установява. Фактът, че неравностите са били налични към 15.10.2017 г. беше установен съобразно показанията на свидетеля М., който познава добре мястото на инцидента, тъй като живее в кв. Сарафово и системно минава от там. Същото се потвърждава и от заключението на вещото лице, което при извършване на експертизата е осъществило оглед на процесното място и заявява, че процесните неравности са налични към 2017 г., което е научно обоснован извод според настоящата съдебна инстанция, който не почива единствено на данните от Google Maps Burgas. За това, че са били там процесните неравности към датата на инцидента свидетелства и фактът, че

третото лице помагач признава, че доклад и възлагане за извършване на ремонт на мястото не е имало до сега.

От показанията на повторно разпитания пред въззивната инстанция свидетел М.М. се потвърждава изводът, че неравностите намиращи се на участъка, където се е случил инцидента са били налични и към момента на самия инцидент. Също така се потвърди, че инцидентът се е случил именно в следствие на препъване в ръб и дупка с дълбочина над – 6 см., около процесната шахта, която се намира непосредствено след бордюра на тротоара.

Поради тези съображения и с оглед събраните доказателства във въззивното производство, настоящата инстанция не възприема фактическият извод на първостепенния съд за недоказаност на неравностите на тротоара и факта на препъването именно в ръба на дупка с дълбочина над – 6 см., намираща се около шахта разположена непосредствено след бордюра.

Представен е Договор № 93 – ОП – 156 (60) от 19.06.2015 г., от който е видно, че Община Бургас – възложител възлага на ДЗЗД „ПСТ БЕТОН“ – изпълнител, извършването на дейности по строителство, ремонт и поддържане на улиците (в т.ч. участъците от РПМ, попадащи в регулацията на Община Бургас, пътни платна за главно движение, разделителни ивици между платната за главно движение, платна за местно движение, локални платна, велосипедни алеи и тротоари о общинските пътища с техните съоръжения на територията на Община Бургас. Описани са и правата и задълженията на страните.

Представен е и Договор за създаване на гражданско дружество от 10.02.2015 г., от който е видно, че „ПСТ Груп“ ЕАД и „М & С Бетон“ АД създават гражданското дружество „ПСТ БЕТОН“.

Изложената фактическа обстановка съдът прие за установена въз основа на събраният пред първата инстанция доказателствен материал, както и показанията на повторно разпитания пред въззивния съд свидетел М.М. и заключението на вещото лице – инж. Бърза Кехайова по назначената във въззивното производство съдебно-техническата експертиза, които въззивния съд кредитира напълно като логични и безпротиворечиви.

С оглед така установеното от фактическа страна, съдът достига до следните правни изводи:

По отношение на исковете с правна квалификация чл. 50 ЗЗД и чл. 50 вр, чл. 52 ЗЗД за имуществени и неимуществени вреди въззивният съд намира, че първоинстанционното решение е правилно. Според даденото в т. 3 от ППВС № 4/30.10.1975 г. разрешение, собственикът на вещта, отговаря по чл. 45 ЗЗД, съответно по чл. 49 ЗЗД при възможност за обезопасяване на вещта, ако това не е направено, като отговорността по чл. 50 ЗЗД е само в случаите на невъзможност да се обезопаси вещта, в която хипотеза вредите са причинени от присъщите на вещта свойства. Безспорно е, че тротоарът и улицата не могат да притежават такива присъщи свойства, от които да произтичат телесни увреждания. В случая несъмнено за общината е налице обективна възможност за обезопасяването на улицата и тротоара чрез привеждането им в съответствие с минималните технически изисквания, осигуряващи безопасност при тяхното използване, както и чрез отстраняване

на повреди по нея (дупки и неравности). Общината изпълнява тези дейности чрез служителите си или други лица, на които е възложила изпълнението на посочените задължения, като носи обективна гаранционно - обезпечителна отговорност при действията / бездействията на лицата, натоварени с извършването на възложената работа по поддръжката на улиците на територията на населено то място.

Съдът намира, че ако в производството се установи, че именно наличието на неравност – небезопасна и несигнализирана дупка на тротоара е причинила падане на ищцата и е довело до посоченото травматично увреждане, т. е. същото е резултат от бездействието на длъжностните лица, на които Община - Бургас е възложила изпълнението на очертаните по-горе задължения, която освен това е и собственик на улицата и тротоара, при наличие на обективна възможност за обезопасяването ѝ, общината следва да отговаря спрямо увреденото лице на основание чл. 49 ЗЗД.

Поради изложеното настоящия съдебен състав намира, че исковете с правна квалификация чл. 50 ЗЗД и чл. 50 вр, чл. 52 ЗЗД за имуществени и неимуществени вреди следва да бъдат отхвърлени и решението на първоинстанционния съд в тази му част е правилно. Съобразно този извод въззивния съд следва да се произнесе по същество по обективно съединени евентуални искове с правна квалификация чл.49, вр. чл.45 вр. чл. 52 ЗЗД и чл.49, вр. чл.45 ЗЗД.

Според нормата на чл. 49 ЗЗД този, който е възложил на друго лице, някаква работа, отговаря за вредите, причинени от него при или по повод изпълнението на тази работа. Съгласно разпоредбата на чл. 45, ал. 1 от ЗЗД всеки е длъжен да поправи вредите, които виновно е причинил другиму, а според ал. 2 на същия текст при всички случаи на непозволено увреждане вината се предполага до доказване на противното. Отговорността на лицата, които са възложили другиму извършването на някаква работа, за вредите, причинени при или по повод на тази работа, е за чужди противоправни и виновни действия или бездействия. Тази отговорност има обезпечително-гаранционна функция и произтича от вината на натоварените с извършването на работата лица. Лицата, които са възложили работата, във връзка с която са причинени вредите, не могат да правят възражения, че са невиновни в подбора на лицата и да се позовават на други лични основания за освобождаването им от отговорност.

Когато вредоносните последици настъпват от действие или бездействие на лице, на когото е възложено да извършва определена работа, то, правният субект, който е възложил тази работа, следва да носи уредената в чл. 49 ЗЗД, във вр. с чл. 45 ЗЗД гаранционно-обезпечителна отговорност за виновното деяние (действие или бездействие) на лицата, на които е възложил действията по поддържане на тротоарите по улиците на територията на Община – Бургас. Когато при изпълнение на така възложената работа е допуснато нарушение на предписани правила, отговорността е по чл. 45 ЗЗД, съответно чл. 49 ЗЗД.

Следователно, за да възникне обезпечително-гаранционната отговорност на възложителя за вреди, причинени при или по повод на уговорената работа, трябва в обективната действителност да са настъпили

следните юридически факти: 1) деяние (действие или бездействие); 2) противоправност (несъответствие между правно дължимото и фактически осъществено поведение); 3) вреди (неблагоприятно засягане на имуществената сфера на увредения или накърняване на неговия телесен интегритет); 4) причинно-следствена връзка между противоправното поведение и настъпилите имуществени и неимуществени вреди (вредоносният резултат в съвкупния съпричинителен процес между явленията в природата следва да е закономерна, необходима, естествена, присъща последица от виновното противоправно поведение на делинквента); 5) вина на делинквента, която съобразно уредената в чл. 45, ал. 2 ЗЗД оборима презумпция се предполага и б) виновното лице да е причинило вредите при или при повод на изпълнение на възложената работа. Следователно основателността на иска по чл. 49 от ЗЗД предполага установяване в съдебното производство на тези елементи, съотнесени към конкретната фактическа обстановка, твърдяна от ищеца.

Съгласно чл. 31 от Закона за пътищата, изграждането, ремонтът и поддържането на общинските пътища се осъществява от общините, които са публична общинска собственост /чл. 8, ал. 3 от ЗП/. Тротоарът е част от земното платно, съобразно § 1, т. 2 от ДР на ЗП, или - конструктивен елемент от пътното платно /пътя/, по аргумент от съдържащата се в § 1, т. 4 от ДР от Наредба № 2 от 17.01.2001 г. за сигнализация на пътищата с пътна маркировка, нормативна дефиниция. Съгласно чл. 31 ЗП във вр. с чл. 48, т. 2, б. "а" ППЗП организирането на дейностите по поддържане на пътищата е задължение на съответната община. Съгласно чл. 6, ал. 1, т. 3 от Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително хората с увреждания, настилките по пешеходните пространства за движение следва да са равни и нехлъзгави. Това свое задължение общините, в конкретната хипотеза ответникът, осъществяват чрез своите служители и/или други лица, на които са възложили съответната дейност по поддръжка. Т. е. поддръжката на тротоара, върху който е станал инцидента, е в правомощията на ответната община.

Съдът намира, че в производството се установи, че именно наличието на неравност – ръб на дупка с дълбочина над – 6 см., намираща се около шахта на тротоара е причинила падане на ищцата и е довело до посоченото травматично увреждане, т. е. същото е резултат от бездействието на длъжностните лица, на които Община - Бургас е възложила изпълнението на очертаните по-горе задължения, която освен това е и собственик на улицата и тротоара, при наличие на обективна възможност за обезопасяването ѝ, общината отговаря спрямо увреденото лице на основание чл. 49 ЗЗД.

Настоящата съдебна инстанция намира, че е налице съпричиняване, тъй като поведението на ищцата е в причинна връзка с настъпването на вредоносния резултат. Въззвиния съд намира, че Г. Д. Г. е допринесла в равна степен на 20% за непозволеното увреждане, тъй като същата е проявила невнимание и непредпазливост, при положение, че мястото на инцидента вечерта на 15.10.2017 г. е било добре осветено и при проявено по-голямо

внимание ищцата е можело да предотврати падането.

С оглед изложеното съдът намира, че предявените искове с правна квалификация чл.49, вр. чл.45 вр. чл. 52 ЗЗД и чл.49, вр. чл.45 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД са основателни и следва да бъдат уважени.

По искът за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди:

Според приетото в Постановление № 4/23.12.1968 г. на Пленума на ВС понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат пред вид от съда при определяне размера на обезщетението. Такива обстоятелства при телесни увреждания са характерът, броят и начинът на увреждането, обстоятелствата, при които е извършено, прогнозата за възстановяване на пострадалия, причинените морални страдания, възрастта на ищцата и пр. Установи се, че пълното възстановяване от увреждането е възможно, но ще изисква по-продължителен период. Също така съдът отчита и обстоятелството, че в следствие на увреждането ищцата е загубила работата си и продължителен период не може да работи, както и, че е затруднена в ежедневието си поради отслабената функция на ръката си.

Като съобрази описаните по-горе и доказани увреждания и последиците от тях, и свързаните с тях физически и емоционални болки и страдания на ищцата, техния вид, интензитет и продължителност, вида и тежестта на уврежданията и последиците от тях, възрастта на пострадалата, и приложи принципа за справедливост, съдът намира, че обезщетение в размер 10 000 лева би било адекватна обезвреда на претърпените и доказани в производството неимуществени вреди. Обезщетението следва да бъде намалено съобразно приетия от съда процент на съпричиняване като искът се явява основателен за обезщетение в размер на 8 000 лв. За тази сума предявеният иск за неимуществените вреди е основателен и доказан и, като такъв, следва да бъде уважен, като за останалата част – за разликата до 10 000 лв., предявен като частичен от сумата 30 000 лв. следва да бъде отхвърлен, като неоснователен и недоказан.

Върху присъдената сума следва да се присъди и законната лихва, считано от датата на увреждането – 15.10.2017 г. до окончателно изплащане на задължението.

По искът за заплащане на обезщетение за имуществени вреди:

В производството бе установено, че извършените разходи от ищцата във връзка с проведеното ѝ лечение от нанесените по вина на ответника травми възлизат на сумата 1156 лева - заплатени разходи за лечение, като 1080 лв. за закупуване на антиадхесионен гел и 76 лв. разходи за снабдяване с медицинската документация. По отношение на последните съдът счита, че е неоснователно възражението, че не са в причина връзка с процесния инцидент. По отношение на претендираните от ищцата 1500 лв. разходи за закупуване на метален имплант, настоящата инстанция намира, че те не са платени от ищцата, а от баща и, поради което не е налице настъпването на вреда в патримониума на ищцата и ответникът не следва да отговаря за тях. Така определения размер също следва да бъде намален съобразно приетия

процент на съпричиняване, като искът се явява основателен за сумата от 924,80 лв.

Поради това, претенцията следва да бъде уважена за посочения размер.

Върху присъдената сума следва да се присъди и законната лихва, считано от датата на увреждането – 15.10.2017 г. до окончателно изплащане на задължението.

При това положение, предявеният от ответника обратен иск срещу третото лице помагач следва да бъде уважен за размера, за който е уважен искът срещу главния ответник – Община Бургас. Настоящата въззвина инстанция намира, че той е основателен и доказан по следните съображения:

Регресната отговорност на изпълнителя на възложената работа пред възложителя, който е изплатил обезщетение на пострадалия, възниква от установените между възложител и изпълнител отношения по договор за изработка - кои работи са възложени и кога и как те са изпълнени. Изпълнителят не отговаря пред възложителя само в случай, че той е изпълнил надлежно всички възложени задължения по договора за изработка и въпреки това е ангажирана отговорността на възложителя пред пострадалия.

В случая по делото се установява, че между въззвиваемата Община – Бургас, в качеството му на възложител, и третото лице помагач „ПСТ Груп“ ЕАД, в качеството му на изпълнител при участието му в консорциум, организиран като гражданско дружество ДЗЗД „ПСТ БЕТОН“, по арт. чл. 276 от ТЗ във вр. с чл. 357 от ЗЗД, е възникнало договорно правоотношение, породено от сключен между тях Договор № 93 – ОП – 156 (60) от 19.06.2015 г., представляващ по правната си същност договор за изработка. Наличието на договорно правоотношение между страните е безспорно помежду им, а и същото се установява от представения по делото договор, въз основа на който Община –Бургас е възложила на ДЗЗД „ПСТ БЕТОН“ строителството, ремонт и поддържане на улиците, в т.ч. участъците от РПМ попадащи в регулацията на Община Бургас, като изрично кв. Сарафово попада в обхвата на договора, където се намира и кръстовището на ул. Ангел Димитров и ул. Георги Казаков - Даскала. Тъй като ДЗЗД „ПСТ БЕТОН“ е неправосубектно, договорът обвързва „ПСТ Груп“ ЕАД, който отговаря солидарно с другите съдружници за задълженията поети от консорциума.

Действително по делото не е представено възлагателно писмо изходящо от Община Бургас до дружеството изпълнител, с което изпълнителят се задължава да извърши ремонт на проблемен участък. Въпреки това, видно от представения договор, съгласно т. 15 от раздел V "изпълнителят е длъжен до всеки първи понеделник на месеца /или последващ работен ден/ да представя доклад за необходимите ремонтни дейности по настоящия договор. Обходът на района да се извършва в присъствието на инвеститорски контрол към сектор "Капитално строителство" към възложителя". От тази разпоредба на сключения между страните договор може да се изведе извод, че „ПСТ Груп“ ЕАД и без възлагателно писмо е длъжно да извършва оглед и обход на улиците, чийто ремонт и поддръжка са му възложени. Изпълнителят отговаря на основание чл. 79, ал. 1, пред. второ ЗЗД пред възложителя за претърпените от последния вреди, в случая изразяващи се в заплащане на обезщетения на

ищеца. В този смисъл съдът намира направените оплаквания от третото лице помагач за неоснователни, тъй като „ПСТ Груп“ ЕАД е неизправна страна по договора.

Неоснователно е възражението на третото лице помагач, че общината не може да прехвърли законовото си задължение за поддържане на пътя, поради което не следвало да отговаря. Общината не може да прехвърли административното си задължение. В настоящия случай става въпрос за частноправно възлагане, чрез което общината изпълнява административното си задължение.

Поради частично несъвпадане в крайните изводи на двете съдебни инстанции, обжалваното решение в частта, в която е отхвърлен искът за заплащане на обезщетение за претърпените вреди до размера на приетото от настоящата инстанция дължимо обезщетение, следва да бъде отменено.

По отношение на разноските:

При този изход на делото по отношение на предявените като евентуални и уважени иски по чл. чл.49, вр. чл.45 вр. чл. 52 ЗЗД, въззивния съд следва да се произнесе по разноските направени пред първоинстанционния съд. Тъй като ищцата е освободена от заплащане на такси и разноски на основание чл. 78, ал. 6 ГПК ответната община следва да заплати направените такива в полза на съда, пред който са направени, като тук се включва и дължимата държавна такса върху предявените от ищцата иски в размер на 600,17 лв. и 20 лв. възнаграждение за явяване в съдебно заседание на свидетеля Зайков. Същия извод се налага и за разноските направени във въззивното производство, включващи 300,08 лв. държавна такса за възивно обжалване по чл. 18, ал. 1 Тарифа за ДТ по ГПК и 480 лв. възнаграждение на вещо лице по съдебно-техническата експертиза назначена във въззивното производство.

По отношения на обратния иск, с оглед неговото уважаване, разноските по него следва да се възложат в тежест на третото лице помагач. В полза на Община – Бургас настоящия съд определя на основание чл. 78, ал. 8 ГПК вр. с чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащане на правната помощ юрисконсултско възнаграждение в размер на 150 лв. В тежест на ответника по обратния иск следва да се възложи и заплатена държавната такса в размер на 516,24 лв.

Мотивиран от горното и на основание чл. 271 от ГПК, Бургаският окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 260303/17.02.2021 г. по гр.д. № 6791/2019 г. по описа на Районен съд Бургас, в частта с която са отхвърлени евентуалните иски, с правна квалификация чл. 49 вр.с чл. 45 и чл. 86 ЗЗД, за сумите в размер до 8 000 лв. от предявения размер за 10 000 лв., като частичен от общо вземане в размер на 30 000 лв. - обезщетение за неимуществени вреди и до 924,80 лв. от предявения размер за 2 656 лв. - обезщетение за претърпени имуществени вреди, ведно със законната лихва върху претендираните суми, считано от датата на увреждането – 15.10.2017 г. до окончателното изплащане на сумите и в частта, с която Г. Д. Г. е осъдена да заплати на Община – Бургас

разноски в размер на 666,24 лв.

вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА на основание чл. 49 вр.с чл. 45 вр. с чл. 52 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД Община Бургас, ЕИК 000056814, да заплати на Г. Д. Г., ЕГН ***** сумата в размер на 8 000 лв. (осем хиляди лева) представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки и страдания от счупване на дясна ръка поради падане на кръстовището на ул. Ангел Димитров и ул. Георги Казаков - Даскала в кв. Сарафово, град Бургас заради неравности на настилката на тротоара, ведно със законната лихва от дата на увреждането 15.10.2017 г. до окончателно изплащане на сумата.

ОСЪЖДА на основание чл. 49 вр.с чл. 45 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД Община Бургас, ЕИК 000056814, да заплати на Г. Д. Г., ЕГН ***** сумата в размер на 924,80 лв. (деветстотин двадесет и четири лева и осемдесет стотинки) обезщетение за претърпени имуществени вреди от счупване на дясна ръка поради падане на кръстовището на ул. Ангел Димитров и ул. Георги Казаков - Даскала в кв. Сарафово, град Бургас заради неравности на настилката на тротоара, ведно със законната лихва от дата на увреждането 15.10.2017 г. до окончателно изплащане на сумата.

ОСЪЖДА на основание чл. 54 вр. с чл. 79, ал. 1, пред. второ ЗЗД и чл. 86 ЗЗД „ПСТ Груп“ ЕАД, ЕИК 831928535, в качеството му на трето лице-помагач и ответник по иска по чл. 219, ал. 3 ГПК, да заплати на Община Бургас, ЕИК 000056814 сумата в размер на 8 924,80 лв. (осем хиляди деветстотин двадесет и четири лева и осемдесет стотинки) представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, изразяващи се в плащане на обезщетение от Община Бургас, ЕИК 000056814 на Г. Д. Г., ЕГН ***** за претърпени болки и страдания от счупване на дясна ръка поради падане на кръстовището на ул. Ангел Димитров и ул. Георги Казаков - Даскала в кв. Сарафово, град Бургас заради неравности на настилката на тротоара, ведно със законната лихва от дата на увреждането 15.10.2017 г. до окончателно изплащане на сумата, **ПОД УСЛОВИЕ**, че тази сума е платена от Община Бургас, ЕИК 000056814 на Г. Д. Г., ЕГН *****.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 6 ГПК Община Бургас, ЕИК 000056814, да заплати по сметка на Районен съд – Бургас държавна такса в размер на 600,17 лв. (шестстотин лева и седемнадесет стотинки) и сумата от 20 лв. (двадесет лева) представляваща възнаграждение за явяване в съдебно заседание на свидетел, както и сумата от 5,00 (пет) лева, в случай на служебно издаване на изпълнителен лист.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 6 ГПК Община Бургас, ЕИК 000056814, да заплати по сметка на Окръжен съд – Бургас държавна такса за въззивно обжалване в размер на 300,08 лв. (триста лева и осем стотинки) и сумата от 480 лв. (четиристотин и осемдесет лева) изплатено възнаграждение за вещо лице, както и сумата от 5,00 (пет) лева, в случай на служебно

издаване на изпълнителен лист.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК „ПСТ Груп“ ЕАД, ЕИК 831928535, в качеството му на трето лице-помагач и ответник по иска по чл. 219, ал. 3 ГПК, да заплати на Община Бургас, ЕИК 000056814 сумата в размер на 666,24 лв. (шестстотин шестдесет и шест лева и двадесет и четири стотинки) представляваща разноси по делото включващи държавна такса и юрисконсултско възнаграждение.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260303/17.02.2021 г. по гр.д. № 6791/2019 г. по описа на Районен съд Бургас, в останалата обжалвана част.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния касационен съд при предпоставките на чл. 280 ГПК в едномесечен срок от връчването.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____